arsredovisn.ing

HANDBOK 01

K2

Från saldobalans till årsredovisning

För mindre aktiebolag

Exempel · övningar · arbetsblad

Utgåva 1 · 2026

Innehåll

Kapitel 1 — Välj regelverk innan du räknar 6

Kapitel 2 — Rätt regelversion och ett kontrollerat övergångsår 23

Kapitel 3 — Bokslutet som ett genomförbart projekt . . 37

Kapitel 4 — Avstämning som ger användbara bevis . . 55

Kapitel 5 — Väsentlighet, fel och händelser efter balansdagen 73

Kapitel 6 — Anskaffningsvärdet: från avtal till tillgång 88

Kapitel 7 — Inventarier, nyttjandeperiod och avskrivning 103

Kapitel 8 — Byggnader, mark och lokalförbättringar . 121

Kapitel 9 — Köpta rättigheter och eget utvecklingsarbete 138

Kapitel 10 — Finansiella tillgångar och placeringar . . 152

Kapitel 11 — Varulager i handelsföretaget 167

Kapitel 12 — Tillverkning, varor i arbete och gränsen mot uppdrag 184

Kapitel 13 — Kundfordringar och andra kortfristiga fordringar 200

Kapitel 14 — Bank, skattekonto och utländsk valuta . 214

Kapitel 15 — Intäkter, leveranser och pågående uppdrag 227

Kapitel 16 — Periodiseringar, återkommande utgifter och leasing 243

Kapitel 17 — Personal, semester och pension 253

Kapitel 18 — Skulder, lån och förfallotider 262

Kapitel 19 — Avsättningar och osäkra förpliktelser . . 272

Kapitel 20 — Nedskrivning, återföring och begränsad uppskrivning 282

Kapitel 21 — Från redovisat resultat till aktuell skatt 292

Kapitel 22 — Periodiseringsfonder och överavskrivningar 311

Kapitel 23 — Koncernrelationer och ägande i andra företag 327

Kapitel 24 — Eget kapital och transaktioner med ägarna 342

Kapitel 25 — Kapitalbrist och resultatdisposition . . . 358

Kapitel 26 — Uppställningsformer och jämförelsetal . 372

Kapitel 27 — Förvaltningsberättelsen som förklarar siffrorna 385

Kapitel 28 — Noter om principer och tillgångar 397

Kapitel 29 — Noter om förpliktelser och andra viktiga förhållanden 409

Kapitel 30 — Underskrift, revision och årsstämma . . 420

Kapitel 31 — Inlämning, digital process och rättelser 435

Kapitel 32 — Fjällhamn Verkstad AB: från ingående balans till bokslut 447

Kapitel 33 — Fjällhamn Verkstad AB: årsredovisningen och slutkontrollen 465

Kapitel 34 — Tre verksamheter, tre olika bokslutsproblem 483

Kapitel 35 — Felsök bokslutet och lämna över det begripligt 495

Kapitel 36 — Verktygslåda för ett återkommande K2-bokslut 504

Kapitel 32 — Fjällhamn Verkstad AB: från ingående balans till bokslut

Så använder du det sammanhängande fallet

Det här kapitlet följer ett helt eget exempelbolag genom bokslutet för kalenderåret 2026. Nästa kapitel omvandlar det färdiga bokslutet till en årsredovisning. Arbeta gärna med en egen kopia av saldobalansen och dölj facit medan du gör justeringarna. Poängen är att kunna härleda en rapportpost till en händelse, en bedömning och en beräkning. En totalsumma som råkar bli rätt är inte tillräcklig.

Fjällhamn Verkstad AB är ett helt fiktivt privat aktiebolag. Något verkligt organisationsnummer används inte. Bolaget säljer verkstadstjänster och reservdelar och har en anställd i medeltal. Det äger inga byggnader, ingår inte i någon koncern och har inga transaktioner som utesluter K2. Bolagets registrerade aktiekapital är 50 000 kronor, fördelat på 500 aktier. Det tillämpar BFNAR 2016:10 i lydelsen uppdaterad den 16 juni 2025. Beloppen är kronor om inte annat anges.

Årsvisa sammanfattningar av löpande bokföring används för att göra fallet överblickbart. I ett verkligt företag skulle de bestå av många fakturor, lönekörningar och betalningar med egna verifikationer. Sammanfattningarna är inte bokföringsmallar att importera. De förutsätter att den underliggande bokföringen har kontrollerats enligt kapitel 3–4. Årets avslutande justeringar visas däremot en och en så att besluten kan följas.

Fallet använder generiska kontonamn i stället för att återge en full kontoplan. Debet visas som positivt och kredit som negativt i den maskinläsbara kontrollfilen. I tabeller över verifikationer används vanliga kolumner för debet och kredit.

Håll fast vid en teckenkonvention när du arbetar. En skuld på minus i saldobalansen ska normalt visas som ett positivt belopp på skuldsidan i årsredovisningen.

Börja med föregående års utgång

Ingående balans ska motsvara föregående års utgående balans. Den kontrollen görs innan årets resultat börjar analyseras. Om en föregående års vinst fortfarande ligger på ett särskilt resultatkonto behöver den föras om enligt stämmobeslutet. Det påverkar fördelningen inom eget kapital men skapar ingen kostnad eller intäkt under 2026.

I fallet hade bolaget vid utgången av 2025 ett årsresultat på 100 000 kronor. Stämman beslutade att hela vinsten skulle balanseras. Därför debiteras föregående års resultat med 100 000 och balanserat resultat krediteras med samma belopp. Efter omföringen är balanserat resultat 350 000. Aktiekapitalet är fortfarande 50 000. Den totala ingående egna kapitalställningen är oförändrad, 400 000.

Det finns också ingående kundfordringar, leverantörsskulder och upplupna kostnader. När dessa betalas under 2026 ska årets resultat inte påverkas igen. Annars skulle kostnader eller intäkter dubbelräknas. Fallet innehåller därför separata betalningsposter för ingående fordringar och skulder. Bankavstämningen kan då förena årets kassaflöde med huvudboken utan att använda resultaträkningen som ett indirekt kontoutdrag.

De ingående upplupna kostnaderna om 23 055 avser tidigare levererade administrativa tjänster som enligt fallet inte medför någon momsjustering under 2026. Den ingående skatteskulden är 25 945. Båda posterna regleras under året. Den ingående momsskulden på 6 250 tas med i momsavstämningen. Dessa antaganden är givna för fallet; i ett verkligt bokslut måste de styrkas med föregående års bilagor och betalningsunderlag.

Post	Debet	Kredit
Bank	300 000	—
Kundfordringar	156 250	—
Lager	180 000	—
Inventarier	240 000	—
Ack avskrivning	—	96 000
Aktiekapital	—	50 000
Balanserat resultat	—	250 000
Foregaende resultat	—	100 000
Banklan	—	200 000
Leverantorsskulder	—	125 000
Skatteskuld	—	25 945
Upplupna kostnader	—	23 055
Momsskuld	—	6 250
Summa	876 250	876 250

Årets löpande händelser

Bolaget fakturerar under året försäljning på 2 000 000 exklusive moms. Samtliga fakturerade försäljningar i just detta exempel har 25 procents moms. Kundfordringarna ökar därför med 2 500 000, intäkterna krediteras med 2 000 000 och utgående moms med 500 000. Att fakturan är obetald på balansdagen hindrar inte att en utförd och intjänad försäljning kan vara en intäkt.

Kunderna betalar 2 312 500 av årets fakturor. Dessutom betalas samtliga ingående kundfordringar om 156 250. Utgående kundfordringar före värderingsjustering blir därmed 187 500. Detta belopp inkluderar moms på de obetalda fakturorna. Den förväntade kreditförlusten bedöms i ett

senare steg och ska inte döljas genom att bokföra en påhittad betalning.

Varuinköpen under året uppgår till 700 000 exklusive avdragsgill ingående moms om 175 000. Leverantörsskulderna ökar med 875 000. Betalningarna till varuleverantörerna är 912 500, vilket tillsammans med ingående leverantörsskulder om 125 000 ger en utgående skuld om 87 500. Summan ska kunna stämmas av mot en lista över fakturor, inte endast mot en bankbetalningssummering.

Betalda externa utgifter är 415 000 exklusive avdragsgill ingående moms. Därutöver har bolaget betalat en offentligrättslig sanktionsavgift på 5 000 utan moms. Den senare ingår i de redovisade externa kostnaderna men hanteras separat i skatteberäkningen. Uppdelningen visar varför en redovisad kostnad inte alltid innebär ett skattemässigt avdrag.

Personalkostnaderna uppgår sammanlagt till 360 000. Beloppet omfattar i detta pedagogiska sammandrag de olika löne- och avgiftskomponenter som har bokförts och betalats genom årets underliggande lönekörningar. Löner, skatteavdrag och avgifter är avstämda, och ingen skuld återstår vid årets slut. Försök inte använda en enda direktbetalning som verklig löneverifikation. I ett verkligt företag ska arbetsgivardeklarationer, lönebesked och betalningar kunna följas var för sig.

Den 1 januari förvärvas inventarier för 120 000 exklusive avdragsgill moms om 30 000. De tas omedelbart i bruk. Därutöver amorteras banklånet med 40 000 och ränta om 10 000 betalas. Amorteringen minskar skulden; räntan påverkar resultatet. Om båda betalningarna hade kostnadsförts skulle resultatet bli fel och lånet ligga kvar med ett för högt belopp.

Bolaget betalar 12 000 i preliminär inkomstskatt och 160 000 i moms enligt avstämda deklarationer. Skattebetalningarna ska skiljas från årets beräknade skattekostnad. Den slutliga inkomstskatten bokförs först när skatteberäkningen är färdig. Preliminärskatten är en betalning att avräkna mot